SIL Director's Archive

6

រឿង

ទ្រុងសាយ ចន់ជ្រា ម៉ែ ពៃ ពួន វ៉ា

រុត កោះ តង៉ាច

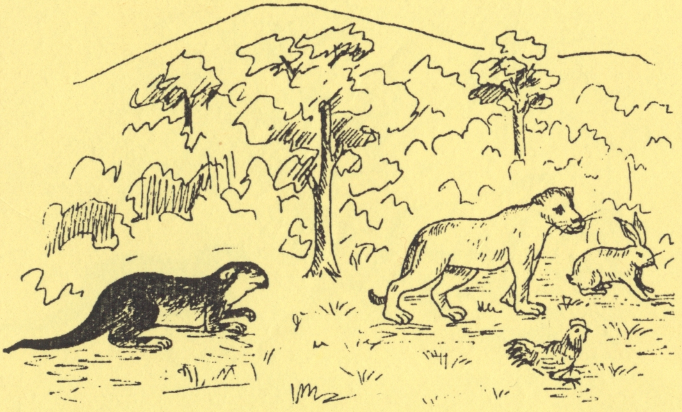

ដោយ៖ ខាំ អយ

International Co-operation for Cambodia

(រឿងទន្សាយមាន់ព្រៃភេនិងខ្លានាំគ្នាទៅច្រូតស្រូវ)

SIL Director's Archive

រឿង

ឌុងសាយ ចន់ជ្រា មែ ពៃ ពួន រ៉ា

វិត កោះ គង៉ាច

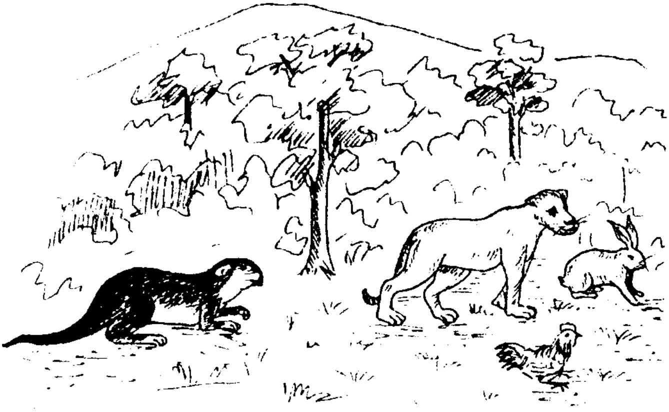

ដោយ៖ ខាំ អយ

International Co-operation
for Cambodia

(រឿងទន្សាយមាន់ព្រៃភេនិងខ្លានាំគ្នាទៅច្រូតស្រូវ)

នេះគឺជាសៀវភៅរឿងព្រេងមួយ
សំរាប់អ្នកណាចង់មើលអានភាសាគ្រឹង
នៅខេត្តរតនគិរី
បោះពុម្ពចំនួន ៣៥ ក្បាល
ខែកក្កដា ២០០០
បោះពុម្ពលើកទីមួយ
និងគិតកែតម្រូវម្តងទៀត
បើចង់បានពត៌មានផ្សេងៗទៀត
សូមទាក់ទងមកអាស័យដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការ

International Co-operation for Cambodia
P. O. Box 612
Phnom Penh. Cambodia

Folk tale written in the Krung language of Ratanakiri Province. Kingdom of Cambodia. 35 copies printed. July 2000. First trial edition. For more information or more copies contact the above address.

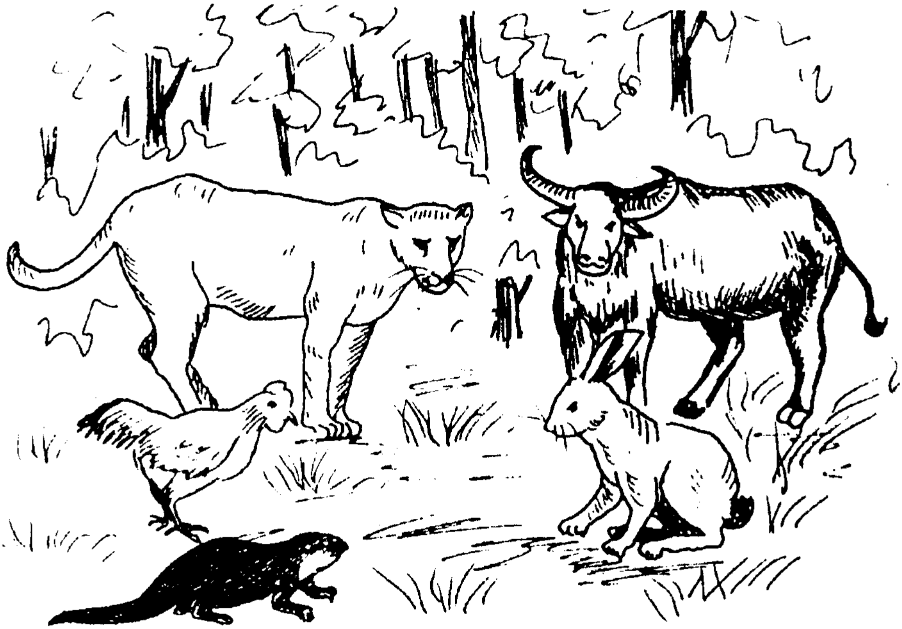

អ៊ែ នែ អែ អ្នប៉ច លឿង ម៉ាត់ ឡា ចន់ជ្រា បូវ ប្ន អ៊ែ ឌ្រុងសាយ យៀវ ប្រ៊ី ផែ គ្លី មែ ចន់ជ្រា វុិត បុិត ប្រ៊ី វុិត ដាង់ កោះ តង៉ាច ។

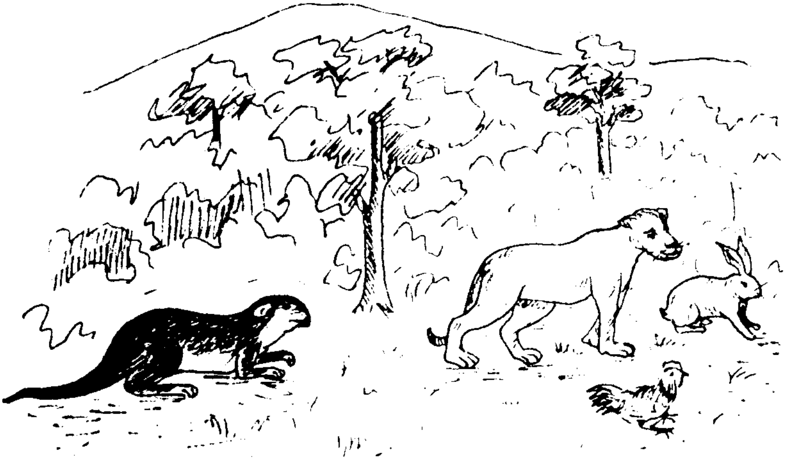

ប៊ិះ ហ៊ុត នែ   មែ រៀន នែ៖ «ម៉ាត់ ឡាង់ គូ ទឹង សន់ឌ្រឹម ឌី ង៉ាយ ឡា បើម ពួរ ដាក ?» ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ   មែ ហាយ ឌី ជៃ៖ «អ៊ែ ជៃ! សៃ ណាត់ គូ យ៉ត! អ៊ែ 'យ៉ា រ៊ុត កោះ តង៉ាច» ។ «អឹត!» អ៊ែ ជៃ ណាត់ គូ ម៉ាត ឡើយ បើម ពួរ បើម ដាក ឌី មែ ។

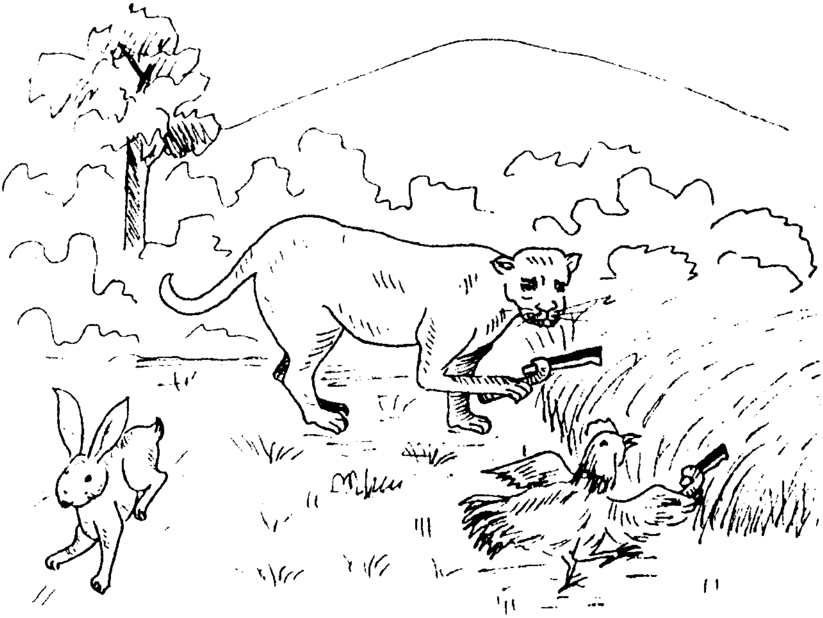

ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ មែ បារ ពែ ពួន រ៉ា អ៊ែ មែ
រុិត កោះ ឡើយ តង៉ាច ត្រុត ៗ ។ ចនែក ឌី
ឌ្រុងសាយ នែ ហ រៀន៖ «ប អៃ អុិន អៃ
ជិត អៃ អុិន អៃ ម៉ា ជឹត អ្នជឹត ប៊ុត សនឌ្រឹម
តត់ អៃ អុិន» ។

ប៉ឹត សន់ឡ្រឹម កត់ តប៊ឹះ ’កឹន់ឌី ហ
គូ ជឹត តឹប ដៃ ឡា បើម ពួរ ហ រ៉ាង
ប៉ាត់ ’ចិត ឌី ដៃ ហ បើម ពួរ ហ ។

ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ ហ៊ុត អ៊ែ នែ ឌី ដៃ នែ ហ
បើម ពួរ បើម ‘ចិត លែក ឡើយ ហ ម៉ូច ដាក អ៊ែ
ហ កាប់ ទ្រី ។ ឌី ឌ្រុងសាយ ហ គឹន៖ «ម៉ាត់ ហ៊ុត
‘ចិត ដៃ ហ្វ៊ិត ហ៊ុត ‘ចិត ដៃ ហ្វ៊ិត អ៊ែ? » ហ តៃ ហ
ទឹស ទិត ដាក អ៊ែ ហ ពឌឹក ទ្រឹ៖ «យើុយ! ពអ៊ែ ឌី
ហ ឌែ ឌី អៃ នែ ប៉ាត់ ប៊ឹះ អៃ នែ អៃ ម៉ា សយ
សៃ នែ ឡើយ ឌី អៃ សការ » ។

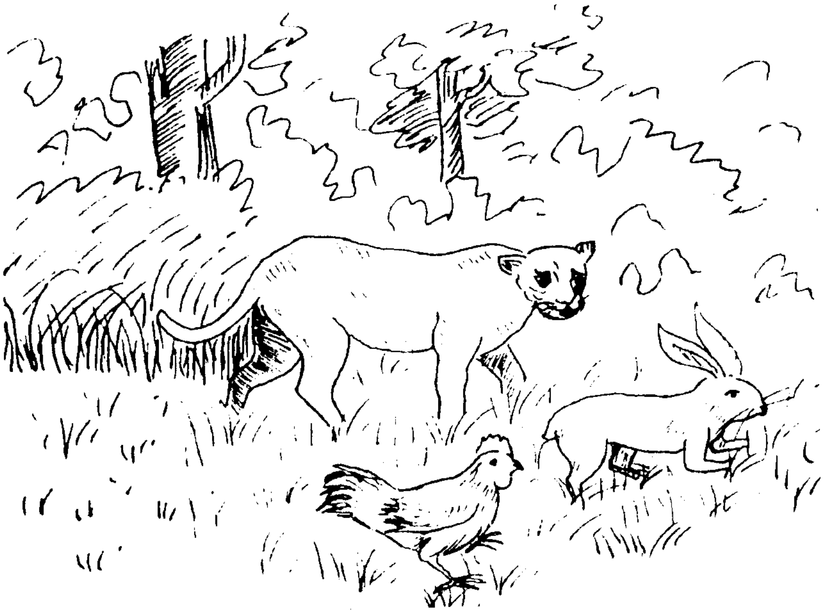

អ៊ែ ហ៊ិត ហ្វូវ អ៊ែ មែ បូវ ប៊ែង យៀវ ប្រ៊ី បូវ គ្លី លែក មែ បារ ពែ វ៉ា អ៊ែ មែ ជិត ចង់ ឡើយ ។ ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ ឌ្រុងសាយ អ៊ែ វៀន៖ «នែ ម៉ាត់ ឌី ʼចិត ង៉ាយ នែ ម៉ា ចង់?» ហ វ៊ិត ហ្វ៊ិះ ហ៊ិត អ៊ែ ហ វៀន៖ «អ៊ែ ឌី ʼចិត អ៊ិន ម៉ាត់ ហ្វ៊ិច ʼចិត អ៊ិន?» «អ៊ឹម អៃ នែ ហាក់ តាម អ្វ៉ាង ទឹង ទី អៃ នែ ឌី ទ្រ៊ី ង៉ាយ ម៉ា ចង់» ។ «លី លូ ឌ្រុងសាយ!» «អ៊ឹម! ម៉ាត់ ម៉ាត ហត់ វ៉ាង ង៉ាយ ម៉ា ជឹត ហ៊ិត តត់ ហ្វូវ យ៉ែត ង៉ាយ ម៉ា វ៉ាង យ៉ែត ប៉ាត់ តត្រ ឌី ទ្រ៊ី ង៉ាយ ម៉ា ចង់» ។

ប៊ឹះ ឌី ទ្រី ម៉ាត ឌី ខង ហ ជឹត គឹប អ្នខូ អ៊ែ ឌី ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ ហ តែ ឡើយ ។ មួយ តង៉ៃ បារ តង៉ៃ តត់ ដាង់ ពៃ តងៃ តត់ អ៊ែ មែ ប្រ៉ៃ យៀវ ប្រ៊ី ណាត់ មិញ «សៃ សណាត់ គូ ទឹង នែ ឡើយ សៃ ណាត់ គូ បើម ពួរ បើម ដាក ឌី ង៉ាយ យ៉ត!» «ណាត់ ! ឡូវ តា អ្នណោះ ដាង់ សឡូង 'ប អ៊ុឹម» ។ «អ៊ុឹត យ៉ះ ង៉ាយ ណោះ តណោះ ប៉ាត់ 'ចិត ង៉ាន់ បើម អ៊ែ បើម ពអ៊ែ ឡើយ» ។

ម៉ែ វ៉ិត កោះ ដាវ ម៉ែ វ៉ិត កោះ ឡើយ ពអ៊ែ ឆែ ឪ ឡុងសាយ ឆែ «យ៉ើយ! អែ អ៊ិន វ៉ិត អ៊ិច អ្នដែ អែ វីស» អ៊ែ វ៉ិត អ៊ិច ។ អ៊ែ ព្រឆី ហ ដឹត តឹប យៀវ ឡើយ ។

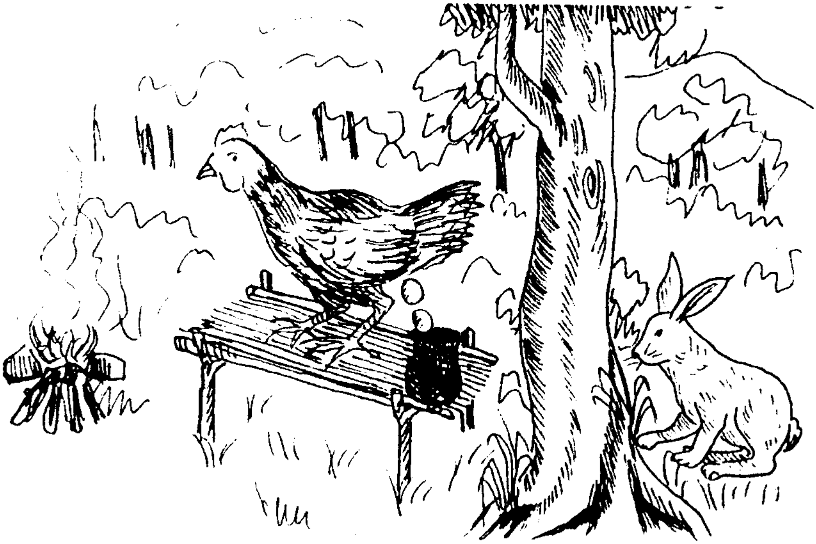

បា ពអ៊ែ ឌី យៀវ អ៊ែ បា ឌឹក ពឹង ត្រដើង អ៊ែ «តក់ កតាត ទ្រុច! តក់ កតាត ទ្រុច! តក់ កតាត ទ្រុច!» បា ឡាច់ ប្រើយ កល៉ែ បា អ៊ែ៖ «អូ ពអ៊ែ បា បើម អ៊ែ» ។

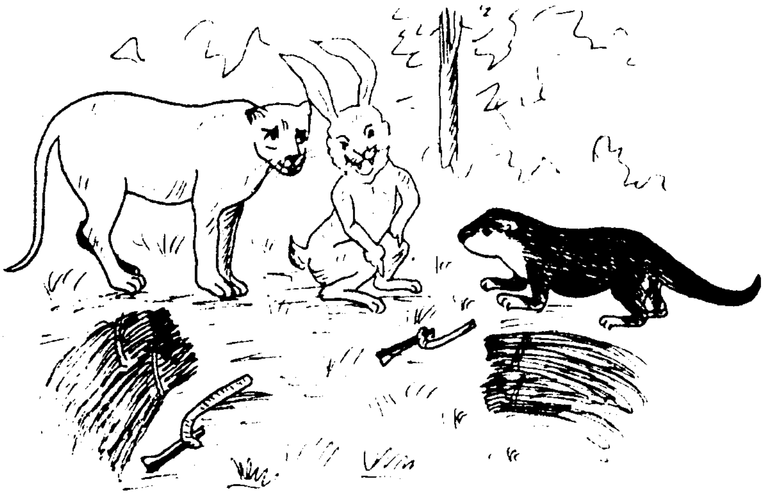

អ៊ែ ឡ៊ុងសាយ ហ រុត សៀប 'ដារ្ដ រុត ហ៊ុត មែ ឡា រុត កោះ តង៉ាច អ៊ែ «ហើយ! ង៉ាយ នែ ប៊ឹះ ម៉ូង ឡើយ ជឹត ចង់ មិញ ។ ម៉ាត់ ឌី 'ចិត 'ដូ ង៉ាយ នែ ង៉ាន់ ចង់ 'ដូ បាត់ រ៉ាង លែក ឌី ង៉ាយ ៗ នែ អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លឹ សិន ជ្រឹវ រ៉ាង សែ ណោះ 'បន ង៉ាយ ម៉ា ចង់? » «ម៉ាត់ ហ្មបិច 'ចិត អ៊ុន ឡូវ ង៉ាន់ ចង់ កាស ឌិវ ម្រិច អវែង រ៉ា បោះ អ៊ែ ឡើយ» ។ ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ ឡ៊ុងសាយ ហ វៀន៖ «អ៊ឹម អែ រ៉ាង ទឹង ទី អែ នែ ង៉ាយ ម៉ា ចង់ ខង យៀវ ឡា គូ អ៊ែ ង៉ាយ ម៉ា ចង់ ឌី កលែ ហ» ។ «លីលូ!» «ណោះ លីលូ? សែ រ៉ាង ហ្លូវ ពអ៊ែ» ។

អ៊ែ ជឹត រ៉ាង ម៉ាត កលែ យៀវ សអ៊ឹប ម៉ាត អ៊ែ ឡើយ ម៉ែ ចង់ ចា ម៉ាត ។

បារ ពែ តង៉ែ 'ដារ្គ ប៉ាត់ ពអ៊ែ ឆែ ម៉ែ
វៀន៖ «'បះ យ៉ាត់ ត្លី! សៃ ម៉ា ណាត់ សៃ
មិញ អៃ តបក់ យ៉ារ អៃ ម៉ា រិុត កោះ 'ចួយ
វែ ពទី អៃ » ។ «ណាត់! ឡូវ តា អ្នណោះ
'បន ចា 'បន កាប់ អុឹម អៃ ឆែ » ។ អ៊ែ ឡើយ
ណាត់ ម៉ាត់ ម៉ាត យ៉ាត់ ត្លី អ៊ែ ។

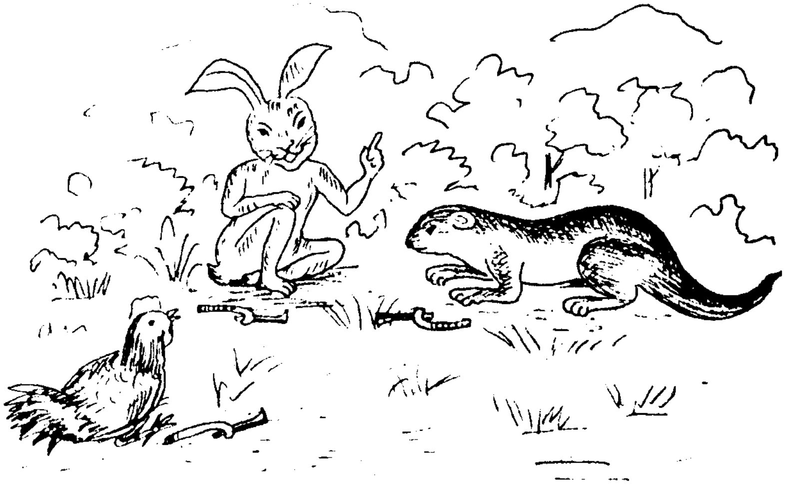

ប៉ាត់ ពអ៊ែ ម៉ែ កោះ ប្រុិត ៗ ប្រុិត ហុឹត តត់ អ៊ែ ប៉ាត់ ពអ៊ែ ឡ្មុងសាយ នៃ ហ រៀន៖ «អិះ អៃ វុិត អុិច អ្នដៃ អៃ » ។ ព្រនី ហ តវុិត អុិច អុឹម ហ ជិត តឹប រ៉ាង យ៉ាត់ គ្លី អ៊ែ ។ យ៉ាត់ គ្លី អ៊ែ ហ បើម ពួរ ដាក លែក ឡើយ ហ វុិត កាប់ ‘ជួយ កាប់ ជឹត តៀត ត្រឹង ៗ «យើយ! ពអ៊ែ ឪ ហ ឱែ យុើយ! ម៉ា ជិត ឡើយ ‘យ៉ា ហ្លូវ» ។

អ៊ែ ហ រ៉ិត សៀប 'ដារុ ហ៊ីត បូវ មែ ឡា ពោះ តង៉ាចអ៊ែ «ឌី 'ចិត ឌី ង៉ាយ នែ ង៉ាយ ង៉ាន់ ចង់ ហ្វូវ វែ ណោះ?» មែ រៀន៖ «ម៉ាត់ ឌី 'ចិត ង៉ាន់ ចង់ ចង់ ឌី ម្រិច ឌី បោះ ឌី 'ចិត ង៉ាន់ ចង់ ម៉ាត់ ហ អ៊ែ ហ្មបើម ដូវ» ។ «អ៊ឹម! ហាក់ឌី តាម អែ រ៉ាង នែ ឌី 'ជូយ ឡើយ ង៉ាយ ម៉ា ចង់» ។

តង៉ៃ 'ចិត ប៉ាត់ ទី តង៉ៃ 'ចិត ប៉ាត់ ទី
ឡើយ ឌ្រងសាយ អ៊ែ ហ គូ បើម ឌី មែ ប៉ាត់
ពអ៊ែ នែ មែ គូ តៃ ហ បើម នែវ អ៊ែ ឡើយ ។
ប៉ាត់ ពអ៊ែ នែ តង៉ៃ លែក ៗ មែ កោះ តង៉ាច
អើន ឡើយ ប៉ាត់ ពអ៊ែ ៖ «ឌ្រងសាយ សៃ
ណាត់ បើម ពូរ សៃ មិញ ? » «អុឺត! ណាត់ !
ម៉ាត់ គូ តរូត ឌី ណាត់ អុិន » ។

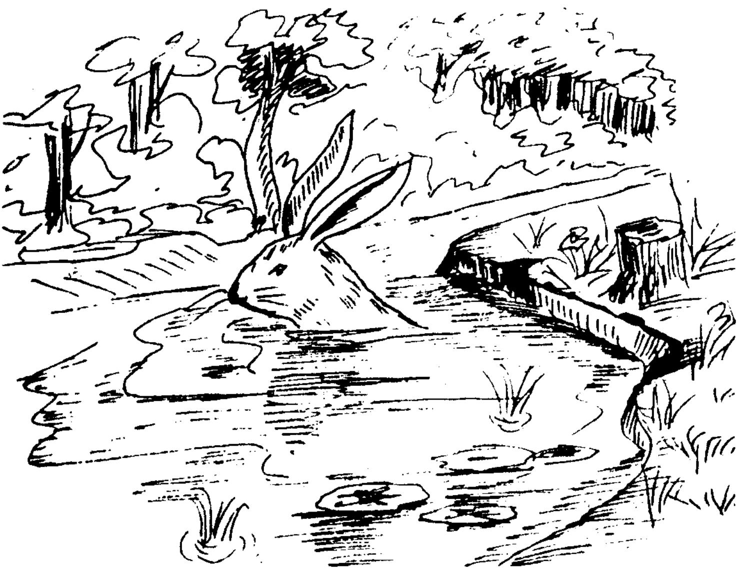

ហ ណាត់ ម៉ាត តង៉ែ អ៊ែ ណាត់ ម៉ាត បើម ពួរ លែក ឡើយ «អ! ម៉ាត់ ហ៊ឹត ‘ចិត អ្នតែ នែ សឡ្យង នែ? អែ តែ ឌី ជែ អ៊ែ ពអ៊ែ ហ រ៉ិត ម៉ូច ទឹត ដាក អ៊ែ ហ បើម ដូវ ទ្រី ។ អែ រ៉ិត ម៉ូច ពទី អែ រ៉ិស» រ៉ិត ម៉ូច ប្រើយ ជ្រម វី ដវី ឌិក ស្រមឹត ម៉ូច ទឹង ក្លង់ ‘ចិត ប៉ាត់ ទី ឡើយ ‘ក មិត ៗ ។ «ហើស! ប៉ាត់ ‘ចិត អ្នបើម ឡា ប៉ាត់ នែ ‘ដូ ចាក់ អែ នែ ‘ដូ ‘បះ រ៉ិត ‘បិះ ហ៊ឹត ត្រិញ តត់» ។

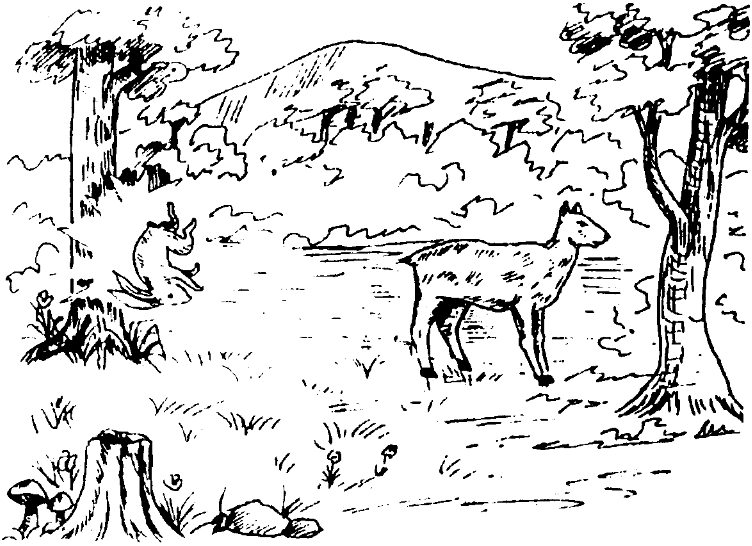

វុិត ហុឹត ត្រិញ់ រ៉ាង តែ ប្រើយ 'ជូយ អែ ហ នែ ប៉ះ ហ ដក់ «ប៉ាត់ 'ចិត អ្មបើម ឌី 'ជូយ នែ 'ជូ» ។ ប៉ាត់ ពអែ ប ង៉ាយ ប៉្លុង ប៉្លុង ពឹង 'ជូយ ង៉ាយ កន់តិះ វុិះ ត្លឹះ ហុឹត តត់ វវុិល ប្រើយ ឡើយ «យុើយ! ម៉ា ត្រ តែត 'បាល់ អុិន» ។ បើម ប៉ាត់ 'ចិត តណោះ ដាង់ ប៉ាត់ 'ចិត កត់ តណោះ យ៉ាវ ។

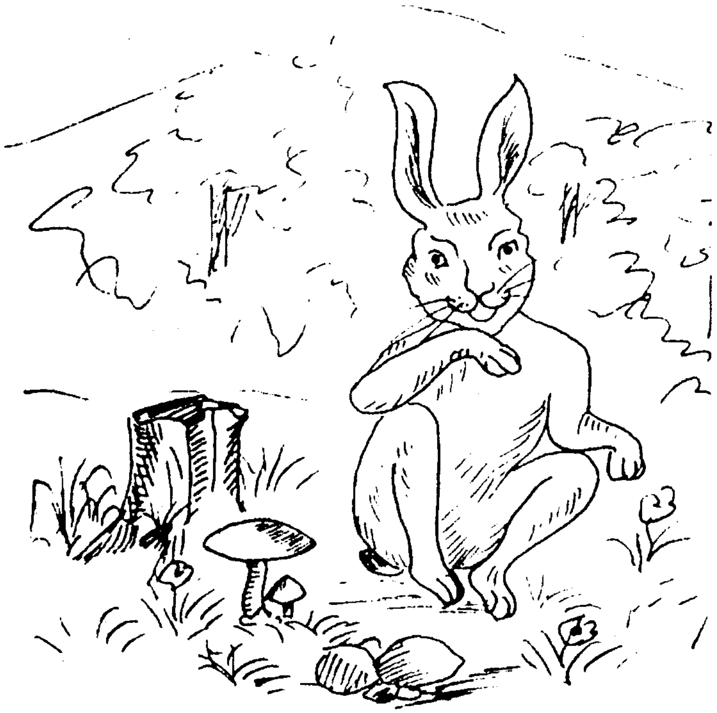

អ៊ែ ឡើយ «យើុយ 'បាល់ អ៊ិុន ម៉ា តែត អែ ដុង ចាក់ អែ អ៊ិុន» ។ អ៊ែ ឡើយ ប ជិត ប៊ិុត សន់ទ្រឹម «អែ តែ អ៊ែ ឌី យៀវ អ៊ែ ពអ៊ែ អែ តែ ប បើម អ៊ែ អែ ម៉ា ជិត បើម រ៉ាង ប៉ាត់ ឌី យៀវ អ៊ែ ប ម៉ា ឡាច់ ទី'ប ប៉ាត់ ឌី ប» ។

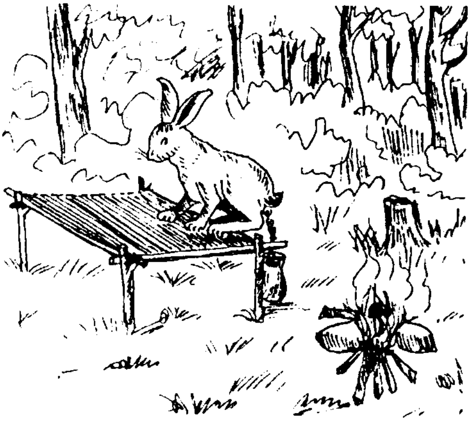

អ៊ែ ជិត ម៉ាត ហ ម៉ាង ប៉ាត់ អ៊ែ ឡើយ ប៉ាត់ ឌី ពេរៀវ អ៊ែ៖ « តក់ កតាត ទ្រុច! អូវ ព្រ ឡាច់ អុិច ប៉ាត់ នែ ម៉ាង ប៉ាត់ទី ៗ ហ ពូ ម៉ាង អ៊ែ « តក់ កតាត ទ្រុច! តក់ កតាត ទ្រុច! តក់ កតាត់ ទ្រុច! អើន ឡើយ ‘បាល់ នែ» ។ ប៉ាយ ម៉ាត ឌី មែ អ៊ែ ដូវ ហ ប៉ាយ ឡើយ ហ គឹន៖ «យុើយ ពនែ អែ នែ តា អបើម ដូវ អុឹម សឡង ‘ប ។ អែ បើម ប៉ាត់ ឌី ជៃ កត់ តបើម ដូវ ទ្រឹ អបើម ប៉ាត់ ឌី គ្លឹ កត់ តា អណោះ បើម ដូវ គ្រលឹង ឌី អបើម ប៉ាត់ ឌី យៀវ អែ គឹន ប ហ ម៉ា ឡាច់ ប៉ាត់ ឌី យៀវ អែ តៃ អុិច ហ ឡាច់ ដជិត កលែ ហ ដជិត នែ ហ ឡាច់ ឡូវ អុិច ៗ អ្រប៉ាយ អុិច អែ នែ ឡើយ ។ អ៊ែ ឡើយ អែ ម៉ា អាំ ឌី មែ អ៊ែ ម៉ា បា» អ៊ែ ឡើយ ប៉ាយ ម៉ាត ។

ឌី ហ ប៉ាយ ឡើយ ហ្ងូវ ឆែ ប៊ឹះ ម៉ូង មែ ជិត ចង់ ឡើយ «យ៉ើយ! ហ្ងូវ ឆែ មែ ម៉ាង់ ឌី អែ ឆែ អែ ម៉ា ʼជិត អែ អ៊ិន» ។ អ៊ែ ʼជិត ម៉ាត ។ «អើ ឡ្រងសាយ ម៉ះ ហអ៊ែ សែ ត្រ ʼចិត អ៊ែ ?» «អឡា អែ ʼជិត អង ʼដាវ្គ ឡើយ អែ អ៊ិន អែ ʼជិត អង» ។ «អ៊ែះ! ប៉ាត់ ʼចិត អ៊ែ ហ ជែន ឡើយ សឡ្យង ʼប អ៊ែ ?» «អ៊ឹត! សឡ្យង អ៊ែ ទឹង អ៊ែ ឡើយ អ៊ែ ឆែ វែ ចា កាប់ ហ ញ៉ាង វែ ឌុត អ៊ឹម ឌី អែ អ៊ែ ប៉ាត់ ឌី ហ តជិត ប៉ាត់ ហ ជិត អ៊ែ ឆែ វែ បក់ កិត ៗ ឌី អែ អ៊ែ វែ ឌុត» ។

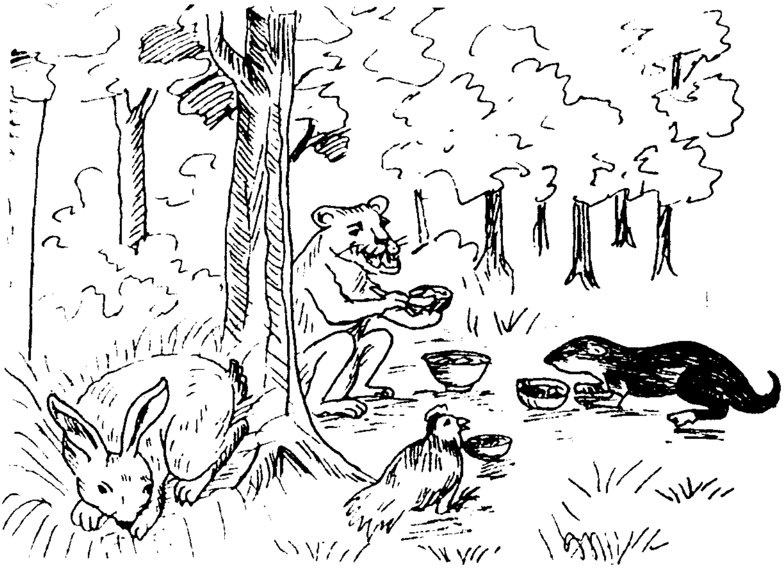

អ៊ែ ឡើយ មែ ចចង់ ចចា ម៉ាត   អ៊ែ ហ ស្រអ៊ឹម «អហ៊ីរ អហ៊ីរ ជិច ឌី អង់   អហ៊ីរ ជិច ឌី អង់» ។ «ម៉ាត់ ឡា ពអ៊ិន សែ ម៉ា ម៉ាង ដដង់ អ៊ិន!» «អ៊ិម! អែ តម៉ាង ព'ចិត អ៊ឹម   អែ ស្រអ៊ឹម ឌី អែ'ក»   អ៊ែ មែ ចង់ ចា ម៉ាត ទឹង អ៊ែ   ហ ណាត់ គូ 'ជិត ៗ   ទឹង អ៊ែ ហ «អហ៊ីរ អហ៊ីរ» «ឌ្រុងសាយ! ព'ចិត សែ តបក់ អ៊ឹម សែ ជិត អ៊ែ?» «អ៊ឹម អែ ត បក់ អ៊ឹម   អែ អ៊ិន ប៉ាត់ វែ តជិត តៀត អែ» ។ «អ៊ែ ប៉ាត់ 'ចិត អ្មបើម អ៊ែ   ប៉ាត់ ពអ៊ែ សែ គូ ពឹង ឃៀវ ប្រី» ។   «គូ អ! អែ ដុង តជើយ អ៊ឹម ពអ៊ិន» ។

អ៊ែ មែ រន់ដាប់ រន់ឌុង អ៊ែ មែ ជិត ឡើយ ។ ពអ៊ែ៖ «ប៉ាត់ ឌី យ៉ាត់ ត្លី អាំ ឌី អៃ អៃ ម៉ា តូ ពឹង ហ អ៊ែ នៃ អ្រុបឹះ តណោះ ឌី យ៉ាត់ ត្លី ឌី ហ ទិះ ហ្របក់ អៃ នែ» ។ ប៉ាត់ ពអ៊ែ តូ ពឹង តង៉ាច យ៉ាត់ ត្លី ឡើយ ។ ហ តូ អ៊ែ «សៃ តូ ខាក់ ៗ ស៊ុក ៗ ដៃ» ។ «អ៊ឹត!» ។ ហ អ៊ែ ហ ប៊ិច ឌែក តូះ អ៊ែ ហ បើម ខិត រខិត ខត់ រខត់ ខិត រខិត ខត់ រខត់ «ឡ្រុងសាយ!» «ហើយ!» «ម៉ះ ហអ៊ែ សៃ បើម ចិត អ៊ែ?» «បើម ចិត អ៊ឹម ហ កក្យេត អ៊ែ អៃ កត្រឹច អ៊ែ» ។

ង៉ាយ 'ជិះ ឆែ៍ក ប្រើយ ប៉ាត់ ពអ៊ែ ប្រើយ ង៉ាយ ចុះ តង៉ាច យ៉ាត់ ត្លឹ ៗ អ៊ែ ។ « សិក យុរ! » ទឹង អ៊ែ កាត ប្រើយ ង៉ាយ ប៉្លង ចួច ដួច ដាច ប៉ាត់ តាក់ ប្រើយ ឡុងសាយ អ៊ែ ។

អ៊ុញ កាត ទឹង កណោង យ៉ាត់ ក្លី អ៊ែ លិញ'ជីង លិញ'ជីង លិញ'ជីង ហ ប៉្លង អ៊ែ ត្រមូះ ប៉ុះ 'កូ « ឆឹង ចន់ឌូ ទិត សន់ឌឹក ហ្មិះ ឆឹង ចន់ឌូ ទិត យ៉ាត់ ក្លី សៃ ម៉ា អ្រយ៉ាវ » ។

ហ ណោត់ លិញ‘ជឹង លិញ‘ជឹង ឌែ ៗ ត្រមូះ ប៉ុះ ក្រពឺ ។ ក្រពឺ ហាយ ឌី ហះ អុឺ យ៉ាត់ គ្លឺ ហ្មិះ ទឹគ ដាក ចុគ សៃ ម៉ា ជ្រុះ អ៊ែ ហ ម៉ា ប៉ាត់ អ៊ុញ អ៊ែ» ។

ហ 'បិះ ទឹត ដាក បឹះ ទឹត ដាក ចុត ហ ឡំប៊ូង លិញ'ជីង ឡំប៊ូង លិញ'ជីង លិញ'ជីង ឡំប៊ូង ឡំប៊ូង អ៊ែ បឹះ ទឹត ដាក អ៊ែ ។

អ៊ែ ឡើយ ហ ជ្រះ ទឹត ដាក ភូង! «ពអ៊ិន ទី ឡា 'គ្លឹម 'ក្លួត កលួត អ្រពិត 'បាល់ អ៊ិន» ។

« យើុយ! 'កូ បើម ប៉ាប អៃ 'បាល់ អ៊ែ ម៉ាត់ ឌី ត្រ ហ ប្រ៉ៃ អ្រយ៉ាវ នឹង បូយ ចន់ឌូ 'បាល់ អ៊ែ លែង ឌី តៃ 'កូ អ៊ែ អៃ ម៉ា កាប់ ចា ហ តវែម យ៉ាវ ងឹប អៃ ឌី 'កូ អ៊ែ» ។ យ៉ាត់ គ្លី ម៉ាង 'ដាវ្គ៖ «អៃ វែម ឡូវ ឌី ក្រពី ខង ហ អាំ អៃ ញិវ» ។

រឿងទន្សាយ មាន់ព្រៃ កែ និង ខ្លា នាំ គ្នា ទៅ ច្រូត ស្រូវ

១. ខ្ញុំនឹងនិទានរឿងមួយអោយអ្នកស្តាប់ គឺ រឿង ទន្សាយ មាន់ព្រៃ កែនិងខ្លា នាំគ្នា ទៅច្រូតស្រូវ ។

២. មានថ្ងៃមួយ ទន្សាយ មាន់ព្រៃ កែ និងខ្លា បានបបួលគ្នាទៅច្រូតស្រូវ ដើម្បីយកមកប្រក់ដំបូលផ្ទះ ។ ហើយគេទាំងអស់បានសំរេចអោយកែនៅចាំកន្លែងមុនគេ ដើម្បីធ្វើម្ហូបអាហារ ។

៣. ដូច្នេះគេទាំងបីក៏នាំគ្នាទៅច្រូតស្រូវ ។ ពេលកំពុងច្រូតស្រូវ ទន្សាយ បាននិយាយថា៖ «បងទាំងអស់គ្នា! ខ្ញុំពោះវៀនឈឺពោះណាស់ ខ្ញុំសុំទៅព្រៃមួយភ្លែត ហើយបន្តិចទៀត ខ្ញុំត្រឡប់មកវិញ» ។

៤. តាមពិតទន្សាយវាអត់ឈឺពោះទេ គឺវាចង់ធ្វើដំណើរទៅកន្លែងសំរាក ដើម្បីពួនលបមើលកែដែលកំពុងធ្វើម្ហូបពីចំងាយ ។

៥. ចំណែកកែដាំបាយរួចជាស្រេច រួចក៏ធ្វើដំណើរទៅចាប់ត្រីទៅក្នុងទឹកអូរនោះ សំរាប់យកមកធ្វើម្ហូប ។ ទន្សាយបានលបមើលកែគ្រប់សកម្មភាព រួចវាគិតថា៖ «តើ! បងកែកំពុងចុះធ្វើដំណើរទៅណាហ្នឹង?» បន្ទាប់មកវាបានឃើញកែកំពុងមុជទឹកចាប់ត្រី ហើយវានិយាយថា៖ «អញ្ចឹងទេតើ! ដូច្នេះដល់វេនអញ ១ នឹងធ្វើដូចបងកែដែរ» ។

៦.	លុះដល់ពេលសំរាក ទន្សាយ មាន់ព្រៃ និងខ្លា ក៏នាំគ្នាត្រឡប់មកកន្លែងដើម្បីហូបបាយ ។ ពេលធ្វើដំណើរមកតាមផ្លូវទន្សាយបាននិយាយថា៖

ទន្សាយ-	ត៎ឡូវ! បងទាំងពីរទាយមើល តើថ្ងៃនេះបងភេគាត់បានម្ហូបអ្វី?

ខ្លា-	ខ្ញុំអត់ដឹងថាមានម្ហូបអីទេ?

ទន្សាយ-	បើ! ទាយមើលតាមដៃខ្ញុំ ថ្ងៃនេះបងភេមានត្រីសំរាប់ធ្វើម្ហូប ។

មាន់ព្រៃ-	បង! ទន្សាយឯងកុហកខ្ញុំ ។

ទន្សាយ-	ទេ! ខ្ញុំអត់កុហកបងទេ ចាំទៅដល់កន្លែងទៅ នឹងឃើញហើយ ។

៧.	ពេលទៅដល់កន្លែងសំរាកគេបានឃើញភេបានម្ហូបត្រីមែន តែពីរបីថ្ងៃក្រោយមកគេអោយមាន់ព្រៃនៅចាំកន្លែងម្តង ហើយពួកគេសួរទៅមាន់ព្រៃថា៖ «តើ! បងចេះធ្វើម្ហូបឬទេ? »

មាន់ព្រៃ-	« ចាំ! ទោះចេះឬមិនចះក៏ត្រូវតែធ្វើដែរ ។»

៨.	គេទាំងអស់គ្នាក៏ទៅច្រូតស្បូវបន្តទៀត រីឯទន្សាយវិញគឺវាធ្វើពុតឈឺពោះដូចលើកមុនអញ្ចឹង តែតាមការពិតគឺវាចង់ទៅលបមើលមាន់ធ្វើម្ហូបប៉ុណ្ណោះ ។

៩.	ពេលនោះទន្សាយបានលបមើលឃើញ មាន់ព្រៃកំពុងតែលោតឡើងលើផ្អើរផ្អើរសាច់នៅលើចង្ក្រាន ដើម្បីពងដាក់ឆ្នាំង ។ មាន់ព្រៃបានស្រែកថា៖ « តុក!កតត	តុក! កតត » មាន់ស្រែករបៀបនេះធ្វើអោយវាចេញពងរហូត ។ លុះទន្សាយបានឃើញហើយ វានិយាយថា៖ « អ៊ុំ!បងមាន់ធ្វើអញ្ចឹងទេតើ» ។

១០. ពេលឃើញហើយ ទន្សាយក៏ត្រឡប់ទៅកន្លែងច្រូតស្រូវវិញ រួចស្រែកហៅគេថា៖«នែ! ទាំងអស់គ្នាយើងដល់ម៉ោងហូបបាយហើយ តែថ្ងៃនេះយើងមានម្ហូបអ្វីបរិភោគ បងខ្លាទាយមើល!»

ខ្លា- មានស្អីហូប! មានតែហូបបាយជាមួយអំបិលនិងម្ទេស!

ទន្សាយ- បើមើលតាមដៃខ្ញុំថ្ងៃនេះមានពងមាន់សំរាប់ធ្វើម្ហូប ។

គេ- ឯងកុហក!

ទន្សាយ- ទេ! ខ្ញុំអត់កុហកទេ! ចាំមើលណាដល់កន្លែងនឹងឃើញហើយ ។

១១. ពេលធ្វើដំណើរទៅដល់កន្លែង គេឃើញមាន់ព្រៃមានពងច្រើនសំរាប់ធ្វើម្ហូបមែន រួចគេក៏នាំគ្នាហូបបាយទៅ ។

១២. ពីរបីថ្ងៃក្រោយមកទៀតមាន់ព្រៃនិយាយទៅខ្លាថា៖

មាន់ព្រៃ- បងខ្លាឯងត្រូវនៅចាំកន្លែងម្ហូប ព្រោះខ្ញុំចង់ទៅជួយច្រូតស្រូវនិងគេដែរ ។

ខ្លា- នៅក៏បាន! តែខ្ញុំមិនចេះធ្វើម្ហូបអាហារទេ ។

បន្ទាប់មកខ្លាក៏បានព្រមនៅធ្វើម្ហូបអាហារ ។

១៣. ពេលទៅដល់កន្លែងច្រូតស្រូវហើយ ទន្សាយក៏វាធ្វើពុតឃើញពោះដូចមុនទៀត ។ បន្ទាប់មកវាបានទៅលបមើលខ្លាដែលកំពុងរៀបចំធ្វើម្ហូបអាហារ ។ លុះដាំបាយរួចរាល់អស់ហើយ ខ្លាបានចូលទៅក្នុងព្រៃដើម្បីចាប់ប្រើស ។ មួយស្របក់ក្រោយមកខ្លាចាប់បានប្រើសមួយ ។ ពេលទន្សាយឃើញហើយរួចគិតថា៖«អៃយ៉ា! តែប៉ុណ្ណោះឆ្អែតហើយយើង» ។

១៤. ហើយទន្សាយក៏ត្រឡប់ទៅជួបប្រួតស្បូវគេបន្តទៀត ។ លុះដល់ពេលសំរាកវាពោលថា៖ «ពួកបង ៗ ដឹងទេ? តើថ្ងៃនេះយើងបានម្ហូបអ្វីបរិភោគ? »

គោ- មានស្អីហូប! មានតែហូបបាយជាមួយអំបិលនិងម្ទេសប៉ុណ្ណោះ រង ខ្លាគាត់គ្មានស្អីធ្វើម្ហូបទេ!

ទន្សាយ- បើមើលតាមបាតដៃខ្ញុំ ថ្ងៃនេះយើងទាំងអស់គ្នានឹងបានសាច់ត្រីសហូប» ។

១៥. ថ្ងៃណាទន្សាយក៏ធ្វើដដែល ព្រោះវាមានល្បិចកល្បច្រើន ហើយបានលបមើលឃើញគ្រប់សកម្មភាពរបស់សត្វទាំងបី ។ នៅថ្ងៃចុងក្រោយបង្អស់ មុនពេលដែលគោ រានត្រៃ និងខ្លាចេញទៅប្រូតស្បូវបានផ្ដាំទន្សាយថា៖ «ថ្ងៃនេះដល់វេនបងទន្សាយឯងធ្វើម្ហូបអាហារហើយ» ។

ទន្សាយ- នៅក៏បានដែរ! អត់អីទេ» ។

១៦. ទន្សាយដាំបាយរួចជាស្រេចហើយ រួចវាគិតថា៖ «តើ! ខ្ញុំទៅរកស្អីមកធ្វើម្ហូបទៅហ្ន៎? អ៊ូ! ខ្ញុំនឹកឃើញហើយ ខ្ញុំគិតទៅមុជទឹកចាប់ត្រីដូចបងគោសិន» ។ ទន្សាយក៏ធ្វើដំណើរទៅអូរដើម្បីមុជទឹកចាប់ត្រី តែមិនបានត្រីទេគ្រាន់តែញាក់ទឹកទទេយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះវាអត់ចេះមុជទឹកដូចគោទេ ។

បន្ទាប់មកទន្សាយគិតបន្តទៀតថា៖ «តើ! ធ្វើយ៉ាងម៉េចទៅហ្ន៎..........អ៊ូ ខ្ញុំនឹកឃើញហើយ ខ្ញុំទៅរកកន្លែងមានស្មៅដើម្បីចាប់ប្រើសដូចបងខ្លាសិន» ។

១៧. ពេលទៅដល់វាលស្មៅ វាបានឃើញប្រើសមួយកំពុងដើរស៊ីស្មៅ ទន្សាយឃើញហើយក៏គិតថា៖ «ខ្ញុំធ្វើយ៉ាងម៉េចទៅហ្ន៎? » ពេលគិតឃើញហើយវាលោតពីលើដើម្បីចាប់ប្រើស តែត្រូវប្រើសក្រវីក្បាលដាំង ធ្វើអោយវាប៉ើងទៅម្ខាង រួចវានិយាយថា៖ «យី! ប៉ិះងាប់ហ្ន៎តើ! ធ្វើយ៉ាងម៉េចទើបចាប់បាន» ។

១៨. រួចទន្សាយគិតបន្តទៀតថា៖ «ហ៊ឺ! ប្រហែលជាធ្វើរបៀបនេះមិនបាន ទៀតទេ បើនៅទៀតប្រាកដជាស្លាប់មិនខានទេ» ។ រួចវាក៏ត្រឡប់ទៅ កន្លែងវិញ ហើយវានិយាយថា៖ «អ៊ូ! មែនហើយខ្ញុំគិតសាកល្បងធ្វើដូចបង មាន់សិន» ។

១៩. ពេលនោះទន្សាយចាប់ផ្ដើមធ្វើដូចមាន់វាស្រែក៖ «ពុក! កពត ពុក! កពត អ៊ូ! ម៉េចមិនចេញពងហេតុអ្វីបានជាចេញអាចម៍ទៅវិញ» ។ រួចហើយ វាស្រែករបៀបនេះបន្តទៀត ហើយវាយកអាចម៍នោះទៅធ្វើម្ហូបអោយគេ ហូប ។ ទន្សាយវាគិតថា៖ «ហ៊ឺ! ម៉េចបានជាខ្ញុំអន់ម្ល៉េះ ហេតុអ្វីបានជារក ម្ហូបអាហារដូចជាបងគោនិងបងខ្លាមិនបានបើធ្វើដូចបងមាន់វិញ ចេញមក សុទ្ធតែអាចម៍» ។

២០. ទន្សាយធ្វើម្ហូបអាហាររួចហើយ វាគិតទៀតថា៖ «ហ៊ឺ! ពេលគេហូប បាយ មិនដឹងជាគេស្ដីអោយខ្ញុំយ៉ាងណាទេ? បើអញ្ចឹងខ្ញុំគិតធ្វើពុតជាឈឺ សិន» ។ ពេលខ្លា មាន់និងគោ មកដល់កន្លែងហើយ ពួកគេសួរទៅទន្សាយ ថា៖ «បងទន្សាយ! បងឯងឈឺអីហ្នឹង? »

ទន្សាយ- ហ៊ឺ! ខ្ញុំឈឺចុងដោះទៀតហើយ!

មាន់- តើ! ម្ហូបអាហារបងចំអិនហើយឬនៅ?

ទន្សាយ- បាទ! ខ្ញុំចំអិនរួចហើយ ។ បងនាំគ្នាហូបទៅដួសទុកអោយ ខ្ញុំបន្តិចបានហើយ ។

២១. ពួកគេទាំងអស់គ្នាចាប់ផ្ដើមហូបបាយ ។ ពេលនោះទន្សាយក៏ស្រែកយំ«ហ៊ឺ! ហ៊ឺ!....... ខ្ញុំឈឺណាស់» ។

ខ្លា- ឯង! ស្រែកធ្វើអ្វី?

ទន្សាយ- បាទ! ខ្ញុំស្រែកនេះមកពីខ្ញុំរងារ ។

ខ្លា- ទន្សាយ! ម៉េចឯងទៅផ្ទះបានទេឬ? »

ទន្សាយ- ខ្ញុំទៅមិនរួច! ទាល់តែពួកបងជួយសែងខ្ញុំទៅ ។

ខ្លា- ឥឡូវ! ឯងជិះលើមាន់ទៅ»

ទន្សាយ- ទេ! បងមាន់គាត់តូចណាស់ ខ្ញុំមិនអាចជិះបានទេ ។

២២. ពេលនោះពួកគេនាំគ្នារៀបចំសំភារៈត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។ ទន្សាយ-ប៉ះ! បងខ្លាឯងអោយខ្ញុំជិះលើខ្នងទើបល្មម ព្រោះបងឯងធំ ។

ខ្លា- បើ!អញ្ចឹងឯងជិះលើខ្នងយើងក៏បាន តែត្រូវនៅអោយស្ងៀម ព្រោះនៅលើខ្នងយើងមានស្នូវផង ។

ទន្សាយ- បាទ! មិនអីទេ» ។

ពេលទន្សាយឡើងជិះលើខ្នងខ្លា ហើយនៅក្នុងដៃវាមានដែកកេះមួយ ពេលកំពុងធ្វើដំណើរ វាក៏កេះដែកកេះលេង ហើយខ្លាឆ្ងល់សួរថា៖ «ទន្សាយ! ឯងកំពុងធ្វើអីហ្នឹង? »

ទន្សាយ- បាទ!ខ្ញុំអត់ធ្វើអីទេ គឺខ្ញុំកំពុងអេះរមាស់ ។

២៣. ទន្សាយធ្វើរបៀបនេះច្រើនដង ហើយខ្លាឆ្ងល់ចេះតែសួរ ។ ពេលនោះទន្សាយបានយកដែកកេះ ៗ ដុតស្នូវនៅលើខ្នងខ្លាឆេះ វូ! រួច . វាក៏លោតចុះទៅបាត់ទៅ ។

២៤. នៅពេលភ្លើងកំពុងឆេះស្បូវនៅលើខ្នងខ្លា ៗ ក៏ហៅរណាស់ក៏រត់ទៅជួបនឹងគោ ៗ បាននិយាយប្រាប់ខ្លាថា៖ «បងខ្លាឯងរត់ឡើងលើភ្នំនោះទៅ តែត្រូវឡើងអោយដល់លើកំពូលភ្នំ» ។

២៥. ពេលខ្លាឡើងដល់កំពូលភ្នំ ភ្លើងកាន់តែឆេះខ្លាំងឡើង ៗ រួចខ្លាបានជួបនឹងក្របី ហើយក្របីបានប្រាប់ខ្លាថា៖ «បងខ្លាឯងលោតចុះក្នុងទឹកទៅ នោះភ្លើងវានឹងរលត់ហើយ» ។

២៦. ខ្លាក៏រត់សំដៅទៅរកទឹក តាមក្របីបានប្រាប់ តែភ្លើងនៅលើខ្នងកំពុងតែឆេះនៅឡើយ ។

រត់ទៅដល់ទឹកហើយ ខ្លាលោតចុះរួចវាពោលស្អែមថា៖ «អញ្ចឹងទើបបានត្រជាក់ត្រជុំ» ។

២៧. ហើយខ្លាខឹងនឹងគោខ្លាំងណាស់ រួចពោលនិយាយថា៖ «គោ! ឯងធ្វើបាបខ្ញុំណាស់! ឯងចាំមើល បើយើងឃើញឯងនៅកន្លែងណា យើងនឹងខាំស៊ីឯងតែម្តង» ។ ខ្លានិយាយបន្តទៀតថា៖ «ខ្ញុំស្រឡាញ់បងក្របីណាស់ ព្រោះគាត់ធ្វើអោយខ្ញុំរួចផុតពីភ្លើង» ។